

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет Інноваційних технологій харчування і
ресторанно-готельного бізнесу

**ЗБІРНИК
ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ**

**XI Всеукраїнська міжвузівська наукова конференція студентів,
аспірантів і молодих учених**

**«ІНТЕГРАЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ
НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ
ГОСТИННОСТІ»**

Одеса

2022

УДК 640.41:349.9:316.4
ББК 65.432

Керівництво оргкомітету:

Лебеденко Т.Є. – д.т.н., професор, зав. кафедри готельно-ресторанного бізнесу

Заступник голови:

Д'яконова А.К. – д.т.н., професор кафедри готельно-ресторанного бізнесу

Склад оргкомітету:

Коваленко Н.О. – к.т.н., доцент кафедри готельно-ресторанного бізнесу

Савенко А.А. – асистент кафедри готельно-ресторанного бізнесу

Редакційна колегія:

Стрікаленко Т.В. – д.м.н., професор кафедри готельно-ресторанного бізнесу

Федосова К.С. – к.т.н., доцент кафедри готельно-ресторанного бізнесу

Інтеграційні та інноваційні напрямки розвитку індустрії гостинності: збірник тез доповідей XI Всеукраїнської міжвузівської наукової конференції студентів, аспірантів і молодих учених 19-20 травня 2022р., О.: ОНТУ, 2022. – 192с.

Збірник тез доповідей укладено за матеріалами XI Всеукраїнської міжвузівської наукової конференції студентів, аспірантів і молодих учених «Інтеграційні та інноваційні напрямки розвитку індустрії гостинності», яка відбулась в Одеському національному технологічному університеті 19-20 травня 2022р.

За достовірність наведених фактів, цитат, посилань на літературні джерела та вживання власних імен несуть відповідальність автори наукових тез.

раціон харчування, а й рекомендації щодо зміни харчової поведінки споживачів, створення правильних звичок харчування, емоційної складової харчування, створення програм впливу на сенсорні системи споживача та індивідуального підходу.

Список використаних джерел

1. Li, Y., Pan, A., Wang, D. D., Liu, X., Dhana, K. & Hu, F. B. Impact of healthy lifestyle factors on life expectancies in the US population. *Circulation*. 2018. Vol. 138, No 4. P. 345-355.
2. Інноваційні технології харчової продукції функціонального призначення: монографія. Частина 2 / О. І. Черевко, М. І. Пересічний, С. М. Пересічна та ін. / За ред. О. І. Черевка, М.І. Пересічного. 4-те вид., переробл. та допов. Харків: ХДУХТ, 2017. 592 с.
3. Нагорняк Г. С., Мельник Л. М. Організація лікувального харчування як основа лікувально-оздоровчого туризму в Україні. *Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах*: матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 31 берез.-01 квіт. 2021 р. Т.: ФОП Паляниця ВА, 2021. С. 28-32.
4. Пересічна С. М., Петрова М. Тенденції розвитку спа-індустрії в Україні. *Гостинність, сервіс, туризм: досвід, проблеми, інновації*: тези доповідей VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Київ, 9–10 квіт., 2020 р. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2020. С. 50-53.

Коломоєць А.М., Коваленко О.С.

*Донецький національний університет економіки
і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського
м. Кривий Ріг*

КЛАСТЕРНИЙ АНАЛІЗ РИНКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

Зростання попиту на обслуговування людини в XXI ст., сформувало повноцінну індустрію гостинності, прибутковість якої не поступається таким традиційним напрямкам економіки, як важке машинобудування металургія чи металургія. Поширюючись та видозмінюючись під впливом факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, вона

вийшла за межі кордонів національних економік ставши уособленням глобалізації на прикладі транснаціональних компаній в сфері ресторанного та готельного господарства. Одночасно з цим, в рамках національних кордонів, це призводило до утворення певних регіональних об'єднань, що отримали назву – кластери. Їх розвиток визначав особливості становлення економіки країни в середині та її конкурентні переваги з зовні.

Отже, сфера готельно-ресторанного господарства характеризується динамічними темпами зростання, що в поєднанні з географічними, історичними, економічними, рекреаційними особливостями формували на території України чотири кластери: Північний; Південний; Західний; Центрально-Східний.

Спираючись на статистичні дані кількості закладів розміщення та ресторанного обслуговування, фізичних та юридичних осіб підприємств, щільності населення та інвестиційної активності було визначено найбільш активні регіони: Київ; Харків; Дніпро; Запоріжжя; Одеса; Львів; Івано-Франківськ. При цьому дослідження показало залежність темпів розвитку готельно-ресторанного сектору певної області від співвідношення фізичних та юридичних осіб підприємств.

Результати кластерного аналізу дали можливість виокремити центри розвитку та засвідчили, що усі вони мали вищу кількість юридичних осіб підприємств. Області з високою часткою фізичних осіб підприємств були лише частиною кластеру та мали значно нижчі показники успішності в роботі. Цікавим у даному аспекті виявився Центрально-Східний кластер, що засвідчив на даний час процес переходу лідируючих позицій в середині кластеру від Харкова до Запоріжжя. Вища доля юридичних осіб підприємств демонструвала стабільність регіонального ринку та гарні умови розвитку бізнесу. У більшості випадків вона досягалась приходом іноземних готельних та ресторанних мереж, поширення франшиз, підвищенням конкуренції серед підприємств. Ринок України реагував на світові тенденції розвитку, а найбільші міста України ставали каналами поширення цього досвіду, агентами змін. Частка фізичних та юридичних осіб підприємств змінювалась і під час проведення в Україні великих міжнародних заходів. Якщо темпи приросту юридичних осіб зростали в період проведення Євробачення-2017 та Євро-2012, а після скорочувались, то поведінка фізичних осіб підприємств була протилежною. На час проведення даних заходів вона скорочувалась, а після зростала.

Подальше поширення світових тенденцій в межах локацій відбувалося згідно теорії концентричних кіл. Вплив та роль центру кластеру ставала слабкішою в залежності від рівня віддаленості регіону від нього. При цьому, звертає на себе увагу той факт, що в

межах кластерів фіксується конкуренція. Так в Західному кластері вона простежується між Львівською та Івано-Франківською областю. Центрально-Східному кластері між Дніпропетровською та Запорізькою областю. В Південному кластері хоч беззаперечно лідерство зберігалося за Одеської областю в той же час активне зростання демонструвала Херсонської області. Єдиним кластером з беззаперечним лідером та відсутнім конкурентом був Північний – м. Київ. Усе це нашоє на думку про природність явища внутрішньокластерної конкуренції та її позитивний вплив на динаміку розвитку галузі в цілому. Винятковість Києва обумовлюється його адміністративним статусом в межах країни, що нівелює конкуренцію в кластері.

При цьому активність розвитку кластеру залежала від зовнішніх факторів, політичних та епідеміологічних обставин, транзитних можливостей. Так кількість готелів та ресторанів була вищою за середньостатистичну у крайніх точках кластерів через які проходили транспортні коридори між ними. Даний аспект впливав на активність кластеру і в рамках міжнародної співпраці. Реалізація міжнародної програми TACIS, проголошення Україною курсу на інтеграцію з країнами Європейського Союзу, отримання безвізу – були ключовими факторами високої активності ринку готельно-ресторанних послуг Західного кластеру. У той же час загострення відносин з Російською Федерацією, обмеження економічних, культурних, політичних взаємин призводило до зменшення кількості осіб перетинавших кордон та занепаду готелів й ресторанів на Сході України. При цьому усі прикордонні області України з Республікою Білорусь та Російською Федерацією мали найнижчу кількість готелів.

Прогнозуючи тенденції розвитку кластерів та спираючись на дані рівня капітальних інвестицій в готельно-ресторанну галузь, наповненість ринку підприємствами та щільність населення, можемо вести мову про можливість поступової втрати лідерства Західного кластеру та переходу першості до Південного та Центрально-Східного кластерів. Динаміка капітальних інвестицій за останні роки продемонструвала тенденцію до змін. Частка капіталовкладень в засоби розміщення та харчування у відсотку до загального обсягу інвестицій в економіку України почала скорочуватись та склала 0,5% у 2017 році та 0,4% у 2019 році. При цьому якщо на початку 20-х років XXI ст. більшість коштів вкладалося в Західний кластер то на даний час притік інвестицій скорочується у даному напрямку та зростає у напрямку Південного та Центрально-Східного кластерів. Причина цього пандемія COVID-19 та скорочення кількості мандрівок з метою рекреації до Західного кластеру. У то же час ділова активність вимагає проведення постійних комунікацій,

а промисловий потенціал Південного та Центрально-Східного кластерів активно сприяють цьому.

Список використаних джерел

1. Романуха О.М., Коваленко О.С., Коломоєць А.М. Кластерний аналіз ринку готельно-ресторанних послуг України. Інфраструктура ринку. 2021. № 62. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/62-2021>

2. Романуха О.М., Коломоєць А.М., Коваленко О.С. Тенденції розвитку готельно-ресторанної сфери України в умовах глобалізації. Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку: матеріали I міжнародної науково-практичної конференції (м. Старобільськ, 16-17 листопада 2021 року). – Старобільськ: Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: Старобільськ, 2021. – С.187-190

3. Горіна Г.О., Чернега О.Б., Романуха О.М. Аналіз стану готельної інфраструктури у регіональній туристичній системі Донецького економічного регіону. Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Серія: Економічні науки. Кривий Ріг. 2021. Вип. 2 (75). С 46-52

4. Романуха О.М. Готельні послуги в Україні. Європейські перспективи. 2021. №3. С131-138

Розвиток індустрії гостинності: сучасний погляд / під ред. Н.В. Лохман. – Кременчук: NovaBook, ПП Щербатих, 2021. – 170 с.

Закрочимська М.А., Новічкова Т.П.

*Одеський національний технологічний університет
м. Одеса*

НОВІТНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ: АТМОСФЕРА ТА ТРЕНДИ

В сучасному світі готельно-ресторана справа займає дуже велике значення в туризмі та розвитку країн. Якщо ми розглядаємо основні елементи розвитку в нашому столітті, то ми повинні обов'язково розглянути тему автоматизації. Знаючи, що таке автоматизація та бачивши останні дослідження серед закладів ресторанно-готельного господарства, відмічається, що за останні декілька років, зокрема, як почала розвиватися

Кошик С. О., Скляр В. Ю.	
<i>Інноваційне устаткування в закладах ресторанного господарства</i>	3
Стась М., Стрікаленко Т. В, Савенко А. А.	
<i>Культурна спадщина одещини в системі рекреаційного комплексу України</i>	6
Дідкевич О.А., Малюга Л.М.	
<i>Стратегія розвитку внутрішнього туризму в полтавській області</i>	9
Желяско Н.К., Халілова-Чуваєва Ю.О., Коротич О.М.	
<i>Доцільність створення екоглемпінгів на півдні України</i>	12
Коротич О.М., Д'яконова А.К., Кожевнікова В.О.	
<i>Впровадження spa-харчування на курортах одещини</i>	15
Коломоєць А.М., Коваленко О.С.	
<i>Кластерний аналіз ринку готельно-ресторанних послуг України</i>	18
Закрочимська М.А., Новічкова Т.П.	
<i>Новітні напрямки розвитку готельно-ресторанного бізнесу: атмосфера та тренди</i>	21
Клапчук В.М., Лояк А.Я.	
<i>Інноваційні ресторани тренди та активізація підприємницької діяльності у сфері ресторанного господарства</i>	23
Сербенюк Ю.С., Халілова-Чуваєва Ю.О.	
<i>Застосування інноваційних технологій як один з елементів стратегії розвитку готельно-ресторанного бізнесу</i>	27
Сухорукова А., Красномоєць В. А., Черватюк В., Комарніцький І.О.	
<i>Особливості розвитку та інноваційні підходи до організації кейтерингу в Україні</i>	30
Гоцуленко В. А., Скляр В.Ю.	
<i>Продуктові інновації в готельному бізнесі</i>	33
Сирота І.С., Ткачук О.В.	
<i>Використання етнічних елементів дизайну для оформлення інтер'єру торговельних залів у закладах ресторанного господарства</i>	36
Мазуренко П.В., Новічкова Т.П.	
<i>Аналіз розвитку закладів формату «dark kitchen» в Україні</i>	39